

ADVENT – PŘÍCHOD BOHA, KTERÝ NEZŮSTAL JEŽÍŠKEM

Dnešním dnem jsme vstoupili do období adventu – doby čekání na narození Spasitele. První neděle adventní je zároveň začátkem liturgického roku. Měla by to být doba zklidnění, duchovního zaměření na Pána Boha. V našich zeměpisných šířkách se však v adventním čase setkáváme s opačnými tendencemi – nákupní horečka roste, před obchody nelze zaparkovat. Včera jsem šel vyzvednout v jednom internetovém obchodě dárek pro tchánovy narozeniny – a fronta až ke vstupním dveřím. V minulosti lidé hospodařili na polích a s příchodem adventu jim začínalo volnější období, kdy s mohli dovolit odpočívat nejvíce za celý rok – dnes mnoho lidí chodí do práce i na svátky (nezávidím jim), žijeme v permanentním časovém presu, na který se často odkazujeme (nemám čas). V českých podmínkách se tedy obecně neočekává příchod Spasitele, ale spíše je to období shonu, abychom vše do Vánoc stihli. Hospodyňky se předhánějí v tom, kolik druhů cukroví bude, dělá se generální úklid, aby se pak dle českých tradic mohlo čekat na Ježíška – panáčka, který přinese dárečky. Komerencializace adventu, kdy tržby obchodníků letí strmě vzhůru, je fakt. V tom my žijeme, a pokud jsme upřímní, tak se tohoto šílenství také více či méně účastníme. Nicméně jako křesťané bychom neměli zapomínat na širší a hlubší rozměr vánočního a adventního období. Proto i v následujících 4 nedělích se budeme zabývat tím nejdůležitějším, tím, díky komu Vánoce slavíme a na koho v období adventu očekáváme – Mesiasem, Ježíšem, Kristem, zjeveným Bohem v lidském těle. Podívejme se na dnešní dva biblické texty, z nichž bude má úvaha vycházet.

Genesis 49,8-12

8Tobě, Judu, tobě vzdají čest tví bratři. Na šíji nepřátel dopadne tvá ruka; synové tvého otce se ti budou klanět. 9Mládě lví je Juda. S úlovkem, můj synu, vystoupil jsi vzhůru. Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce. Kdo ho donutí, aby povstal? 10Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení . 11Své oslátka si přiváže k vinné révě, mládě své oslice k révoví. Oděv svůj vypere ve víně, háv knížecí v krvi hroznů. 12Oči bude mít tmavší než víno, zuby bělejší než mléko.

Žalm 146

1Haleluja. Chval, duše má, Hospodina! 2Hospodina budu chválit po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, co živ budu. 3Nedoufejte v knížata, v člověka, u něhož záchrany není. 4Jeho duch odchází, on se vrací do své země, tím dnem berou za své jeho plány. 5Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu, 6jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost. 7Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. 8Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé. 9Hospodin ochraňuje ty,

kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu. 10 Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóne, po všechna pokolení. Haleluja.

Adventní období je charakterizováno čtyřmi nedělemi, z nichž ta první směřuje pohled na Krista jako Pána celé země a ukazuje na jeho příchod již dávno, dávno předpovídaný. Z Bible víme, že hned, jakmile člověk upadl do hříchu v zahradě Eden, opustil Hospodina a Bůh jej vyhnal a padla na člověka smrt, již tehdy Bůh hovoří o Mesiáši. V dějinách se najde spravedlivý Noe (jediný na zemi), který nese tento Boží plán dále, pak to jsou praotcové, jejichž potomstvo Bůh předivně chrání, i když to tak ne vždy vypadá a Abraham, Izák, Jákob i Josef měli v životě jisté období, kdy to vypadalo, že zemřou po přeslici. To by ale nebyl Bůh, aby to nějak nezařídil.

V prvním textu staříčkový Jákob žehná svým synům a prorokuje o Mesiáši, který vzejde z Judových potomků.

Lev z Judova kmene (Zjevení 5,5) – lev je král zvířat – obraz na krále. Klíčový prorocký verš v textu z Genesis je ten 10 – Juda bude vládnout, dokud nepřijde TEN PRAVÝ KRÁL – Iz 9,5 (narodí se dítě, na jeho ramenu spočine vláda a jeho jméno bude Divuplný rádce, Silný Bůh, Věčný otec, Kníže pokoje) – a ve verši Iz 9,6 – jeho vláda se rozšíří v pokoji.

Přivazování oslátka k révě – symbol bohatství, symbol vládce, krále. Pere si oděv ve víně – obraz bohatství, stejně jako zuby bílé mlékem. Víno a mléko – produkty úrody, a tedy i bohatého života, požehnaného života, života krále. Proroctví o Kristu jako věčném králi vyřčené staříčkovým Jákobem více než 1500 let před narozením Ježíše. Jákob je zde v roli proroka a na první adventní neděli zapalujeme první svíčku, tzv. svíci proroků. Tato svíčka je památkou na proroky, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Bibliista Alfred Pala ve své knize Tajemství Bible uvádí, že ve SZ se vyskytuje více než 400 (456) specifických proroctví o Mesiáši a kdyby se jen deset vybraných z nich naplnilo, pak pravděpodobnost náhody je 1:10^{na46} (tak malá je pravděpodobnost, že by se to stalo náhodou).

Bůh sám řídí dějiny vesmíru, tvoří je a naprosto přesně věděl, kdy přijde v osobě Ježíše Krista na zemi, aby podal člověku pomocnou ruku.

Žalm 146 - Ageův a Zachariášův

Ageus: Vybízí boží služebníky, aby dávali uctívání Boha před své zájmy. (1,2-8), Bohu se nelíbí formální uctívání (2,10-17), Ukazuje, že boží služebníci se nemají ohlížet po „starých zlatých časech“, ale mají se dívat kupředu.

Zachariáš – proroctví o Mesiáši, o konečném vítězství a o obnově Božího lidu.

Žalm 146 oslavuje Boha jako pomocníka, o čem nám v kontextu adventu hovoří tento Žalm?

Kristus je jedinečný a jediný schopen zachránit člověka od smrti – žádný člověk nemůže zachránit druhého od zkázy hříchu, protože všichni se jednou stejně rozpadneme v prach.

Šťastný/blažený je ten, kdo se na něj spoléhá – on je mocný Stvořitel – učinil nebe a zemi. To neudělal jen tak někdo. Příroda je úžasné dílo, už jen to, že žádná sněhová vločka není stejná, lidská DNA obsahuje asi tři miliardy „písmen“, která musejí přesně sedět, životodárná Země je usazena ve smrtícím prostředí vesmíru, žádná květina jednoho druhu není stejná, čáp najde své hnízdo bez GPS na tisíce kilometrů daleko...

Význam šťastný, blažený neznamena krátkodobý stav štěstí, chvilkové štěstí, ale trvalý stav hluboké spokojenosti, bezpečí a požehnání těm, jimž bylo Bohem odpuštěno; je to člověk žijící v báni před Bohem, v důvěře jemu a ten, který činí jeho vůli. Můžeme říci je šťastný navzdory situaci, kdy život není OK. Být prorokem nebyl fajn život, spíše život na hranici života a smrti.

Stvořiteli, který drží vesmír, můžeme snad svěřit svůj život, že. Mesiáš není nikdo jiný, než tento mocný Bůh, který od počátku má o člověka zájem. Není to jen malý, bezbranný Ježíšek, figurka v čokoládovém Betlému. Proroci Ageus a Zachariáš o něm pěj jako o tom nejmocnějším. Tento mocný v čase Vánoc přichází naoko jako bezmocný – ale právě na základě řady proroctví můžeme vidět, že to dítě bude výjimečné. Mnoho lidí Ježíše jako Spasitele minulo – možná i jako v dnešní době, kdy Spasitel zůstává v lepším případě jako hlavní hrdina melodických mší.

Závěr Žalmu je o tom, jaké důsledky má vztah s tímto věrným Bohem, který přichází za člověkem?

a) zjedná právo utlačovaným; b) osvobozuje vězně; c) otevírá oči slepým; d) pozvedá sklíčené; e) miluje spravedlivé (věrné ve vztahu); f) chrání cizince; g) podpírá sirotka a vdovu.

Bůh přichází k lidem, kteří mají problém, kterým se život nepovedl, k těm, jejichž život je v ohrožení. A z hlediska hříchu, je ohrožen každý z nás.

Ten nejmocnější věrný přichází za člověkem, který byl a je Bohu nevěrný a jde si svou vlastní cestou. Zajímavé je, jakým způsobem – jako malé miminko – to málokdo čekal.

Malé miminko je bezbranné, naprosto závislé na svém okolí – a z něj má přijít Král králů? Boží cesty a záměry ty naše přesahují. Přesně to se stalo, tak, jak proroci předpovídali. První adventní neděle nám to připomíná, že již dávno, hodně dávno, než jsme se narodili, proroci předpověděli Zachránce světa i Spasitele našeho života. Prorocká slova se naplnila, do detailu, do puntíku. Klíčová událost dějin, která odlišuje křesťanství od ostatních náboženství – Bůh sám přichází za člověkem, a to v podobě, kterou by málokdo čekal – bezbranného dítěte, které však mělo jasné poslání, jasný cíl, který byl dosažen.

Klíčovou otázkou adventu je – **kým je pro nás skutečně Spasitel?** Nestal se za ty roky advent jen ohraným představením s betlémem, jesličkami? Není to jen hezká tradice, kdy nad plotnou zavoní purpura, sníme linecké a přečteme si z Bible úsek o narození Ježíše? Mnoho lidí zajde dokonce i do kostela – 1 za rok.

Když proroci psali tento 146 Žalm, žili v naprosto jiných podmínkách, ale byli pevně odhodláni důvěřovat Hospodinu – a to za všech okolností. V období adventu můžeme možná více než jindy uvažovat, kým skutečně je pro mne Kristus – ten lev z Judy. Zda i ve svém životě vnímám jeho působení, nebo se již můj život smrskl na pouhé náboženství a když je výzva o zkušenosti s Bohem, tak najednou se skoro nikdo nechce podělit – a nebude to jenom trémou. Bůh ale ví, jací jsme – že my jsme ti nemocní, slepí, vdovy a sirotci, ti, kteří ho potřebují a jeho láska k nám nezávisí na tom, co děláme, nebo neděláme. Kristus přišel, když jsme byli hříšní. Ten velký Stvořitel vesmíru, mocný vládce, se rozhodl zásadně omezit pro mě i pro tebe. Nicméně Bible – i skrze dávná proroctví – nás ujišťuje, že Kristus, byť přišel, jako dítě, dítětem nezůstal a je mocným Bohem.

V čase adventu, očekávání na příchod toho, kdo dává životu nový rozměr, přesahující tento život, můžeme přemýšlet o největším činu v historii lidstva – **kdy sám Bůh přichází k nám**. A stejně jako za proroků, ještě mnohé nebylo vidět, jako za patriarchů mnohé nebylo vidět, tak stále ještě dnes Boha zcela nevidíme v jeho deklarované moci a slávě, možná pochybujeme (a myslím, že pochybnosti ve víře jsou zdravé, neboť nás udržují ve střehu), pochybujeme o tom, že skutečně vládne – vždyť ve světě je tolik zla. Zvítězilo skutečně to dobro, když je to s lidstvem stále horší a horší? Tam, kde se rozhojnil hřích, o to více se tam rozhojnila víra a záchrana. Bůh přichází i dnes, chce být přirozenou součástí našeho života, ne součástí náboženského obřadu. **Advent je časem k rozjímání o tom, zda jsem skutečného Krista neminul a nemíjím**. Jen on nám otevře oči, uvede do pravé svobody.

Dávná proroctví jsou naplněna, píseň proroků oslavuje Hospodina, který přišel, aby hledal, co by bylo zahynulo. Najděme si do Vánoc čas i na to, popřemýšlet, jak já to skutečně mám s Bohem, zda si před ním jen na něco nehraju a není to jen jeden z dalších x adventů, které skončí tak rychle, jak začaly.

Bůh je zde – pro tebe i pro mě. Možná jinak, než bych čekal, ale On je někdo, kdo se nedá polapit, schematizovat, z něho nejde udělat vánoční figurka, kterou si zpřijemníme čas vánoční. Nechť je období adventu pro každého z nás i časem zpytování sebe sama, zda součástí mého života je onen mocný Bůh stvořitel, lev z Judy, mocný bohatýr, divuplný rádce nebo jen náboženská figurka, na kterou jsem si už tak nějak zvykl – prostě tu je – ale vlastně není.